

РУСЕНСКИ УНИВЕРСИТЕТ „АНГЕЛ КЪНЧЕВ“

ЮРИДИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ

КОНСПЕКТ ПО НАКАЗАТЕЛНО ПРАВО

А. ОБЩА ЧАСТ

1. ПОНЯТИЕ ЗА НАКАЗАТЕЛНОТО ПРАВО И НАКАЗАТЕЛНОПРАВНАТА НАУКА

Същност, определение и особености на българското наказателното право. Предмет и метод. Принципи на изграждане. Отграничение на наказателното право от други сродни отрасли. Предмет, задачи и система на наказателноправната наука.

2. УСТАНОВЯВАНЕ И РАЗВИТИЕ НА БЪЛГАРСКОТО НАКАЗАТЕЛНО ПРАВО

Развитие на наказателното право в периода след влизане в сила на Наказателния закон от 1896 година. Развитие след Втората световна война- Законът от 1951 г., Наказателният кодекс от 1956г. Наказателният кодекс от 1968г. Тенденции на съвременния етап.

3. ИЗТОЧНИЦИ НА НАКАЗАТЕЛНОПРАВНИТЕ НОРМИ

Видове източници и тяхното значение. Законът като основен източник на наказателното право. Значението му за спазване на принципа за законоустановеност на престъпленията и наказанията. Видове наказателни закони с оглед на техния обхват. Значение на международните актове и на Конституцията на Република България. Функции на наказателния закон и наказателноправните норми.

4. ВИДОВЕ И СТРУКТУРА НА НАКАЗАТЕЛНОПРАВНИТЕ НОРМИ.

Понятие за наказателноправните норми, видове. Видове норми на общата част- декларативни и определителни. Норми на особената част- структура. Видове диспозиции. Видове санкции.

5. ТЪЛКУВАНЕ НА НАКАЗАТЕЛНОПРАВНИТЕ НОРМИ

Същност и задачи на тълкуването. Видове тълкуване с оглед на неговите способности, обем и субект. Отношение на тълкуването към прилагането на закона по аналогия.

6. ДЕЙСТВИЕ НА НАКАЗАТЕЛНОПРАВНИТЕ НОРМИ ПО ВРЕМЕ

Влизане в сила на наказателния закон и наказателноправните норми. Действие на наказателноправните норми по време-чл.2,ал.1 НК. Обрато действие на по -благоприятния закон – чл. 2, ал.2 НК.

7. ДЕЙСТВИЕ НА НАКАЗАТЕЛНОПРАВНИТЕ НОРМИ ПО МЯСТО

Действие на наказателноправните норми по място и възприети принципи: териториален – чл. 3 НК; личен – чл. 4 НК, реален – чл. 5 НК; универсален – чл. 6. Изключения. Въпроси на екстрадицията.

8. СУБЕКТ НА ПРЕСТЪПЛЕНИЕТО И НАКАЗАТЕЛНООТГОВОРНИ ЛИЦА

Понятие за субект на престъплението и наказателноотговорно лице. Основни качества на субекта на престъплението- чл. 31 ал. 1 НК. Допълнителни наказателноправни релевантни качества на субекта на престъплението. Наказателна отговорност и възраст. Положение на малолетните- чл. 32 НК. Законът за борба срещу противообществените прояви на малолетни и непълнолетни- органи, мерки и процедури.

9. НАКАЗАТЕЛНОПРАВНО ПОЛОЖЕНИЕ НА НЕПЪЛНОЛЕТНИТЕ

Непълнолетни и особеностите на тяхната наказателна отговорност. Принципът на чл. 31, ал.2 НК. Особените правила на глава шеста от общата част на НК- цели, освобождаване от наказателна отговорност с налагане на възпитателни мерки по ЗБППМН, видове наказания за непълнолетните, редукция на наказанията, освобождаване от изтърпяване на наложеното наказание.

10. ВМЕНЯЕМОСТ И НЕВМЕНЯЕМОСТ

Понятие на вменяемост. Понятие за невменяемост, критерии- чл. 33, ал. 1НК. Намалена и частична вменяемост. Психическо разстройство след извършване на престъплението -чл. 33,ал.2 НК. Принудителни медицински мерки.

11. ПОНЯТИЕ ЗА ПРЕСТЪПЛЕНИЕТО

Историческо развитие на понятието за престъпление. Определение на престъплението—чл.9,ал.1НК.,елементи на определението, характеристика. Разграничение от други правонарушения.

12. ОБЕКТ НА ПРЕСТЪПЛЕНИЕТО

Понятие за обект на престъплението. Общ, родов и непосредствен обект на престъплението. Предмет на престъплението. Средство на престъплението.

13. ПРЕСТЪПЛЕНИЕТО КАТО ДЕЯНИЕ. ПРИЧИННА ВРЪЗКА МЕЖДУ ПРЕСТЪПНОТО ДЕЯНИЕ И ОБЩЕСТВЕНООПАСНИТЕ ПОСЛЕДИЦИ.

Обща характеристика на деянието. Видове деяния: действие и бездействие. Изпълнително деяние. Деяние и общественноопасни последици. Видове престъпления с оглед на общественноопасните последици и тяхното място конструкцията на престъпния състав-резултатни и формални. Причинна връзка между престъпното деяние и общественноопасните последици. Понятие за причинната връзка. Значение на причинната връзка за наказателната отговорност. Причинната връзка при действието и бездействието.

14. ОСНОВНИ КАЧЕСТВА НА ПРЕСТЪПЛЕНИЕТО: ОБЩЕСТВЕНА ОПАСНОСТ , ПРОТИВОПРАВНОСТ И НАКАЗУЕМОСТ НА ПРЕСТЪПНОТО ДЕЯНИЕ.

Обществената опасност като основно качество на престъплението. Значение на обществената опасност за отграничение на престъпленията от другите правонарушения. Характер и степен на обществената опасност.

Същност на противоправността. Противоправност при действието и бездействието. Наказуемост на деянието. Отношение между обществената опасност, противоправност и наказуемост.

15.СЪСТАВ НА ПРЕСТЪПЛЕНИЕТО

Понятие за състав на престъплението, отношение към общото понятие за престъплението. Видове признаци на състава на престъплението. Видове състави. Съставомерност на деянието.

16. ОБСТОЯТЕЛСТВА, ИЗКЛЮЧВАЩИ ОБЩЕСТВЕНАТА ОПАСНОСТ И ПРОТИВОПРАВНОСТТА НА ДЕЯНИЕТО

Обща характеристика, видове. Малозначителност на деянието – чл. 9, ал. 2 НК и обстоятелства, които я определят. Неизбежна отбрана – предпоставки, свързани с нападението и отбраната. Превишаване пределите на неизбежната отбрана и наказателноправното ѝ значение – чл. 12 НК.

17. ДРУГИ ОБСТОЯТЕЛСТВА, ИЗКЛЮЧВАЩИ ОБЩЕСТВЕНАТА ОПАСНОСТ И ПРОТИВОПРАВНОСТТА НА ДЕЯНИЕТО

Крайна необходимост – условия за правомерност – чл. 13. Право на задържане – чл.12а. Деяние на служител под прикритие – чл. 12б. Оправдан стопански риск, предпоставки – чл. 13а.

18. ВИНА

Понятие за вината. Вина и наказателна отговорност. Форми на вината- чл. 11, ал.2 НК и техните видове. Съотношение на вменяемост и вина. Вина-деяние, обществената опасност , противоправност, наказуемост.

19.УМИСЪЛ

Понятие за умисъл, легално определение– чл. 11, ал. 2 НК. Интелектуален и волеви момент на умисъла. Основно форми: пряк и евентуален / косвен/ умисъл. Други разновидности на умисъла.

20.НЕПРЕДПАЗЛИВОСТ

Същност и определение- чл. 11,ал.3 НК. Самонадеяност- интелектуален и волеви момент, разграничение от евентуалния умисъл. Небрежност-определение. Наказуемост на непредпазливите деяния- чл. 11, ал.4 НК. Разлика между небрежността и “случайното” деяние.

21.ИЗКЛЮЧВАЩИ ВИНАТА ОБСТОЯТЕЛСТВА

Грешка – същност, чл. 14 НК. “Случайно деяние“ чл. 15. Изпълнение на противоправната заповед – чл. 16 НК.

22.СТАДИИ НА УМИШЛЕНАТА ПРЕСТЪПНАТА ДЕЙНОСТ

Стадии в развитието на умишлената престъпна дейност- характеристика и разграничение. Довършено престъпление–понятие. Изпълнително деяние. Довършеност при престъпленията, осъществявани чрез действие и бездействие, довършеност при резултатните и формалните престъпления.

23.ПРИГОТОВЛЕНИЕ

Същност, обективни и субективни елементи–чл.17,ал.1 НК. Видове приготвителни действия. Отговорност за приготвление – чл. 17, ал. 2 НК. Доброволен отказ при приготвление- чл. 17, ал. 3; чл. 19 НК.

24.ОПИТ.

Определение,обективни и субективни елементи–чл.18,ал.1 НК. Разграничение от довършеното престъпление и от приготвлението. Видове опит, наказуемост на опита-чл. 18, ал.2 НК и особености при определяне на наказанието – чл. 58,буква“а”. Доброволен отказ и наказателноправни последици – чл. 18, ал. 3 и чл. 19 НК.

25.СЪУЧАСТИЕ В ПРЕСТЪПЛЕНИЕ

Определение за съучастие при умишлените престъпления., предпоставки- обективни и субективна. Основни форми на съучастие – чл. 20. Разграничение от допустителство и укривателство. Други форми на задружна престъпна дейност.

26. ИЗВЪРШИТЕЛСТВО И СЪИЗВЪРШИТЕЛСТВО

Извършителство- същност и характеристика. Отграничаване от другите форми на съучастие. Съизвършителство. Посредствено извършителство.

27.ПОДБУДИТЕЛСТВО

Същност, определение, обективни и субективни елементи. Способи, използвани при подбудителната дейност. Разграничение от интелектуалното помагачество. Наказуемост на подбудителството.

28. ПОМАГАЧЕСТВО

Определение за помагачество, особености. Видове помагаческа дейност. Разграничение от другите форми на съучастие. Особеност при определяне на наказанието при помагачеството – чл. 58, буква “б” НК.

29. НАКАЗУЕМОСТ НА СЪУЧАСТНИЦИТЕ

Принципът относно наказването на съучастниците – чл. 21, ал.1 НК. Значение на някои обстоятелства, свързани с личността на извършителя – чл. 21, ал.3 и 4. Ексцез при съучастие- чл. 21, ал.2 НК. Доброволен отказ от съучастие-чл. 22 НК.

30. ЕДИНСТВО И МНОЖЕСТВО НА ДЕЯНИЯТА И ПРЕСТЪПЛЕНИЯТА

Множество престъпления и усложнено престъпление. Усложнени престъпления- съставни/сложни/ престъпления, дваактни престъпления, престъпления на системно извършване, продължени престъпления
Продължавано престъпление- чл. 26 НК.

31. СЪВКУПНОСТ НА ПРЕСТЪПЛЕНИЯ.

Обща характеристика. Видове съвкупност от престъпления- идеална и реална съвкупност. Особености при определяне на наказанието. Определяне на наказанието- чл. 23- 25 НК. Разграничение от рецидива и от продължаваното престъпление.

32. РЕЦИДИВ.

Понятие и наказателноправно значение. Отграничаване на рецидива от съвкупността на престъпления. Видове рецидив според НК. Общ рецидив. Повторност, Опасен рецидив – чл. 29 и чл.30 НК.

33. УЧЕНИЕ ЗА НАКАЗАНИЕТО. ПОНЯТИЕ И ЦЕЛИ НА НАКАЗАНИЕТО

Същност и историческа обусловеност на наказанието. Определение за наказанието. Наказателноправни последици на престъплението и наказанието. Разграничение от други мерки на държавна принуда. Принципи на наказанието. Цели на наказанието – чл. 36 НК. Цели на наказанието при непълнолетните- чл. 60 НК.

33.СИСТЕМА НА НАКАЗАНИЯТА ПО НАКАЗАТЕЛНИЯ КОДЕКС

Понятие за система на наказанията. Видове наказания по чл. 37 НК. Съотношение между лишаването от свобода и наказанията без лишаване от свобода. Приложими наказания към непълнолетните- чл. 62 от НК.

34. ЛИШАВАНЕ ОТ СВОБОДА

Обща характеристика на лишаването от свобода. Лишаването от свобода- по чл. 39- 41 от НК- срок, места за изтърпяване, особености на изтърпяване на наказанието по НК и ЗИНЗС, режим, цели при изпълнението. Доживотен затвор без замяна- чл. 38 НК. Доживотен затвор- чл. 38а НК.

35.НАКАЗАНИЯ БЕЗ ЛИШАВАНЕ ОТ СВОБОДА

Характер и общественополитическо значение. Видове наказания без лишаване от свобода. Пробация-същност, видове пробационни мерки и тяхната характеристика, замяна на една пробационна мярка с друга, замяна на пробацията с лишаване от свобода.Конфискация на имуществото, глоба, лишаване от права, обществено порицание.

36. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА НАКАЗАНИЕТО.ИНДИВИДУАЛИЗАЦИЯ

Принципи на законосъобразност, пропорционалност и справедливост. Диференциация и индивидуализация на наказанията.Принцип на определяне на наказанието- чл. 54 НК. Сметчаващи и отегчаващи вината обстоятелства- чл. 54 и чл. 56 НК. Принцип при изключителни или многобройни сметчаващи вината обстоятелства- чл. 55 НК. Алтернативни и кумулативни санкции- чл. 57НК. Определяне на наказанието по чл. 58 и чл 58 а НК. Определяне на наказанията при непълнолетните – чл. 62-63 НК.

37. ОСВОБОЖДАВАНЕ ОТ ИЗТЪРПЯВАНЕ НА НАЛОЖЕНО НАКАЗАНИЕ

Значение на освобождаването от изпълнение на наложеното наказание, видове. Условно осъждане – същност, предпоставки, изпитателен срок и неговото значение, задължения на осъдения по време на изпитателния срок, последици от от неправомерното поведение на осъдения по време на изпитателния срок- чл. 66-чл. 68 НК. Условно осъждане при непълнолетните- чл. 69 НК. Предсрочно освобождаване – чл. 70–71 НК. Помилване – същност, чл. 74 НК, различие от амнистията .

38. ОСВОБОЖДАВАНЕ ОТ НАКАЗАТЕЛНА ОТГОВОРНОСТ.

Значение на освобождаването от наказателна отговорност ,последици. Освобождаване с налагане на административно наказание – чл. 78 а НК. Освобождаване от наказателна отговорност на непълнолетните –чл. 61НК.

39. ПОГАСЯВАНЕ НА НАКАЗАТЕЛНОТО ПРЕСЛЕДВАНЕ И НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА НАЛОЖЕНОТО НАКАЗАНИЕ.

Значение, видове – чл. 79 – 83 НК. Давност – определение Давност за наказателно преследване- чл. 80 НК, срокове и последици, спиране и прекъсване на давността – чл. 81НК, абсолютна давност. Давност за изпълнение на наказанието- чл. 82 НК- срокове, последици, спиране, прекъсване, абсолютна давност. Изключване на давността. Амнистия – същност, последици – чл. 83 НК. Разлика между амнистия и помилване.

40. РЕАБИЛИТАЦИЯ.

Същност и значение на реабилитацията. Действие – чл. 85. Видове реабилитация и начини на осъществяването и – чл.86,87, 88а НК.

Б. ОСОБЕНА ЧАСТ

1. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ РЕПУБЛИКАТА. ИЗМЯНА. ПРЕДАТЕЛСТВО. ШПИОНСТВО

Обща характеристика на престъпления против Републиката- същност, обективни и субективни особености. Измяна- обща характеристика и видове престъпления- чл. 95- чл. 97а НК.Предателство- характеристика, състави- чл. 98- чл. 103 НК.Шпионство- характеристика, състави- чл. 104-чл. 105 НК.

2. ДРУГИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ РЕПУБЛИКАТА

Диверсия- характеристика, чл. 106 НК. Вредителство- характеристика, чл. 107 НК. Отграничаване от престъпленията против собствеността и стопанството. Престъплението по чл. 108 НК- характеристика. Тероризъм- чл. 108а НК- характеристика. Противодържавна организация или група- чл. 109 НК- характеристика.

3. ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ ЛИЧНОСТТА. ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ ЖИВОТА

Престъпления против личността- обща характеристика, система.
Престъпления против живота- обща характеристика. Умишлено убийство- основен, квалифицирани и леконаказуеми състави- чл. 115- 121 НК.

4. УБИЙСТВО ПО НЕПРЕДПАЗЛИВОСТ. КРИМИНАЛЕН АБОРТ. ПОДПОМАГАНЕ ИЛИ СКЛОНЯВАНЕ КЪМ САМОУБИЙСТВО.

Убийство по непредпазливост, видове- чл. 122- чл. 124 НК, особено значение на нормата на чл. 123 НК. Криминален аборт- чл. 126 НК. Подпомагане или склоняване на другото към самоубийство- чл. 127 НК.

5.ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ ЗДРАВЕТО

Телесни повреди, видове и характеристика на съставите- чл. 128- чл. 134 НК. Особено значение на нормата на чл. 134 НК. Заразяване на другото с венерическо заболяване- чл. 135 НК.

6.ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ ЧЕСТТА

Престъпления против честта- обща характеристика- чл. 146- чл. 148 НК. Обида- характеристика. Клевета- характеристика.

7. РАЗВРАТ

Обща характеристика, разграничения. Блудство- чл. 149- - 150 НК. Престъпни съвкупления и изнасилване- чл. 151- 153 НК. Престъпленията по чл. 155, 155а, 155б, 155в, 156 НК. Хомосексуализъм- чл. 157 НК.Трафик на хора- чл. 159а- 159г НК, отграничаване от престъпленията по чл. 279- 280 НК.

8. ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ ПРАВАТА НА ГРАЖДАНИТЕ

Обща характеристика.Престъпления против равенството. Престъпления против изповеданията. Престъпления против политическите права на гражданите.Престъпления против трудовите права на гражданите. Престъпления против интелектуалната собственост.

9. ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ СОБСТВЕНОСТТА. КРАЖБА.

Обща характеристика на престъпленията против собствеността. Кражба- характеристика на основния състав. Квалифицирани и леконаказуеми състави. Отграничаване от грабеж и обсебване.

10. ГРАБЕЖ

Характеристика на основния състав- чл. 198 НК. Отграничаване от кражба и изнудване. Квалифицирани състави.

11. ДЛЪЖНОСТНО ПРИСВОЯВАНЕ. ОБСЕБВАНЕ

Обща характеристика на основния състав- чл. 201 НК. Квалифицирани и леконаказуеми състави. Обсебване- характеристика, отграничаване от длъжностното присвояване и кражбата.

12. ИЗМАМА. ИЗНУДВАНЕ. ВЕЩНО УКРИВАТЕЛСТВО. УНИЩОЖАВАНЕ И ПОВРЕЖДАНЕ.

Измама- основни и квалифицирани състави, чл. 209- 211 НК, документна измама, чл. 212 НК. Изнудване- състави, чл. 213а- 214 НК, отграничаване от измамата и грабежа. Вещно укривателство- характеристика, чл. 215 НК. Унищожаване и повреждане на имущество- чл. 216 НК.

13. ОБЩИ СТОПАНСКИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ

Обща характеристика на престъпленията против стопанството. Безстопанственост- чл. 219 НК. Неизгодна вредоносна сделка- чл. 220 НК. Престъпленията по чл. 224, 225б, 225в НК.

14. ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ КРЕДИТОРИТЕ

Престъпления против кредиторите- характеристика, чл. 227б- 227д НК.

15. ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ ФИНАНСОВАТА, ДАНЪЧНАТА И ОСИГУРИТЕЛНАТА СИСТЕМА

Обща характеристика. „Пране на пари“, чл. 253- 253б НК. Данъчни престъпления- чл. 255, 255а НК. Престъпления срещу осигурителната система- чл. 255б НК.

16. ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПО СЛУЖБА

Обща характеристика. Престъпленията по чл. 282 и чл. 283 НК. Издаване на служебна тайна- чл. 284 НК. Допустителство- чл. 285 НК.

17. ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ ПРАВОСЪДИЕТО

Обща характеристика, видове, система. Набедяване- чл. 286 НК, отграничаване от клеветата. Лъжесвидетелстване- чл. 290, 292 НК. Лъжливо заключение на нещо лице- чл. 291, 292 НК. Лично укривателство – чл. 294 НК. Други престъпления.

18. ПОДКУП

Обща характеристика. Пасивен подкуп- състави, чл. 301, 302 НК. Активен подкуп- състави, чл. 304, 304а НК. „Търговия с влияние“- чл. 304б, 304в НК. Отпадане на наказуемостта- чл. 306 НК. Провокация към подкуп- чл. 307 НК.

19. ДОКУМЕНТНИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ

Обща характеристика, система. Понятие за документ, видове документи. Подправка на документ- чл. 308-310 НК. Лъжливо документиране- чл. 311-313 НК. Престъпно използване на документи- чл. 316- 318 НК. Компютърни престъпления.

20. ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ РЕДА И ОБЩЕСТВЕНОТО СПОКОЙСТВИЕ

Обща характеристика, система. Образуване или ръководство на организирана престъпна група- чл. 321 НК. Самоуправство- чл. 323 НК. Хулиганство, основен и квалифицирани състави- чл. 325 НК.

21. ОБЩООПАСНИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ

Обща характеристика. Палеж- характеристика- чл. 330- 333 НК. Престъпления с взривни вещества, оръжия и боеприпаси-чл. 337-339 НК.

22. ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПО ТРАНСПОРТА

Обща характеристика. Престъплението по транспорта по чл. 343 НК- основни, квалифицирани и леконаказуеми състави. Престъпленията по чл.

343б и чл. 343в НК. Противозаконно отнемане на МПС- чл. 346, 346а, 346б НК.

23. ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ НАРОДНОТО ЗДРАВЕ И ОКОЛНАТА СРЕДА

Обща характеристика. Престъпления против народното здраве- чл. 349-351 НК. Престъпления против околната среда. Престъпления, свързани с наркотични вещества- чл. 354а- чл. 354в НК.

Библиография:

Основна литература:

Гиргинов Антон, Наказателно право, обща част, Софи- Р, 2009г.

Гиргинов Антон, Наказателно право, особена част, Софи- Р, 2002г.

Долапчиев Никола, Наказателно право, обща част, София 1936г.

Ненов Иван, Наказателно право на НРБ, обща част, Наука и изкуство, 1972г

Ненов Иван, Нова реакция Ал. Стойнов, Наказателно право на Република България, обща част, книга първа и втора, Софи- Р, 1992г.

Стойнов Александър, Наказателно право, обща част, Сиела, 1999г.

Стойнов Александър, Наказателно право, особена част, престъпления против правата на човека, Сиела, 2006г.

Стойнов Александър, Наказателно право, особена част, престъпления против собствеността, Сиела, 2009г.

Допълнителна литература:

Велчев Борис, Помилването по българското наказателно право, Софи- Р, 2001г.

Велев Огнян, Мястото на пробацията сред наказателните санкции, БАН, ИДП, 2016г.

Гиргинов Антон, Неизбежна отбрана и крайна необходимост, Сиби, 1995г.

Гунева Момяна, Общите стопански престъпления по българското наказателно право, Бургас, 2010

Гунева Момяна, Документните престъпления по българското наказателно право, 2009

Груев Лазар, Санкционната система по българското наказателно право, Сиби, 1997 г.

Марков Румен, Престъпна и правомерна дейност на множество лица, Феня, 2005 г.

Паунова Лада, Дацов Пламен, Организирана престъпна група, Сиела, 2010г.

Шопова Петя, Пробацията- наказателноправен и криминологичен анализ, Русе, 2006г.

Постановления и тълкувателни решения на ВС на Република България - 1953-1990 г., изд. Къща "Везни"

Лектори:

проф. д-р Петя Шопова, гл. ас. д-р Огнян Велев, съдия Ралица Герасимова